

בס"ד

מבחן במתמטיקה בדידה 88-195 תשס"ט סמסטר קיץ מועד ב

מרצים: ד"ר אלי בגנו ומר שי סרוסי

משך המבחן: שלש שעות.

חומר עזר: מחשבון פשוט וראש פתוח.

הוראות הפעלה:

יש לענות **בפירוט** על 5 שאלות **בדיוק**, כל תשובה מופיעה במקומה בשאלון. המחברות

משמשות לטייטה בלבד, **ולא יבדקו**.

הקיפו בטבלה הבאה את מספרי השאלות אותן בחרתם. אחרת, יבדקו 5 הראשונות.

שאלה	ציון
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

ציון:

בהצלחה

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדף זה.

שאלה 1

תהי X קבוצה לא ריקה ויהי R יחס שקילות על X .
חתך S של היחס R הינו תת קבוצה של X כך שלכל $x \in X$, הקבוצה $S \cap [x]_R$ בעלת איבר אחד.

א. (17) הוכיחו שלכל יחס שקילות R על קבוצה לא ריקה X קיים חתך S .
רמז: יהי R יחס שקילות על X , הגדירו

$$T = \{A \subseteq X \mid \text{יש לכל היותר איבר אחד } A \cap [x]_R, x \in X\}$$

והשתמשו בלמה של צורן לקבלת קבוצה מקסימלית ב- T , הסיקו שקבוצה זו היא חתך.
ב. (5) נניח ש $|X| = a \geq \aleph_0$, ותהי $b < a$ עוצמה כך שלכל $x \in X$, $|[x]_R| \leq b$. הוכיחו כי $|S| = a$.

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדף זה.

שאלה 2

- א. (6) בכמה תמורות על המספרים $\{1, 2, \dots, n\}$ ($n > 1$) המספר n מופיע לפני המספר $n-1$? (לאו דווקא צמודים זה לזה) הוכח!.
- ב. (8) בכמה תמורות על המספרים $\{1, 2, \dots, n\}$ ($n > 2$) מתקיים התנאי הבא: "המספר n מופיע לפני המספר $n-1$ והמספר $n-1$ מופיע לפני המספר $n-2$ " ? (לאו דווקא צמודים זה לזה) הוכח!.
- ג. (6) הוכח או הפרך: לכל קבוצה A קיימת תת קבוצה B כך ש $|P(A \times B)| > |A|$.

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדרך זה.

שאלה 3

ענה בדיוק על שנים מתוך שלשת הסעיפים הבאים:

1. (10) בכמה אפשרויות ניתן לסדר 20 כדורים זהים ב-5 תאים שונים כך שאין תא המכיל בדיוק 3 כדורים. (לאו דווקא באופן שבכל תא אותו מספר כדורים) (רמז: הכלה והדחה).

2. (10) מצאו תנאי התחלה ויחס רקורסיה עבור $f(n)$ שהוא מספר הסדרות באורך n מתוך האי"ב $\{0,1\}$ בהן בין כל שני 0-ים יש לפחות 3 1-ים.

3. (10) תהיינה A, B קבוצות, הוכח או הפרך:

א. אם $A \cap B = \emptyset$ אז $P(A) \cap P(B) = \emptyset$.

ב. אם $C \subseteq D$ וקבוצות כך ש $A \cap C \subseteq B \cap D$ אז $C \subseteq D$

ג. אם $C \subseteq D$ וקבוצות כך ש $A \cup C \subseteq B \cup D$ אז $A \subseteq D$

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדף זה.

שאלה 4

תהי A קבוצה אינסופית.

א. (2) נסמן $T = \{X \subseteq A : |X| = |A|\}$, כלומר קבוצת תתי הקבוצות של A מעוצמה $|A|$. הוכיחו ש $|T| \leq 2^{|A|}$.

ב. (8) הוכיחו שקיימות $B, C \subseteq A$ כך ש $B \cap C = \emptyset$, $B \cup C = A$ ו $|B| = |C| = |A|$. רמז: לכל עוצמה אינסופית a , מתקיים $a + a = a$ ולכן קיימות A_1, A_2 זרות...

ג. (4) נגדיר פונקציה $f : P(B) \rightarrow \{D \mid C \subseteq D \subseteq A\}$ (B ו- C מסעיף א) ע"י $f(X) = X \cup C$. הוכיחו ש f הפיכה.

ד. (2) הוכיחו שכל D כני"ל היא מעוצמה $|A|$.

ה. (3) הוכיחו בעזרת סעיפים ג ו-ד ש $|T| \geq 2^{|A|}$.

ו. (1) הסיקו ש $|T| = 2^{|A|}$.

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדף זה.

שאלה 5

א. תהי U קבוצה, ותהיינה $S, T \subseteq U$, נגדיר פונקציה $g : P(U) \rightarrow P(U)$ ע"י
 $g(A) = T \cap (S \cup A)$ לכל $A \in P(U)$.

1. (4) הוכיחו $g = g^2$. $(g^2 = g \circ g)$.

הוכח או הפרך:

2. (3) g חחייע (לכל בחירה של $S, T \subseteq U$)

3. (3) g על. (לכל בחירה של $S, T \subseteq U$)

ב. (10) נתונות פונקציות $g : X \rightarrow X$ $f : X \rightarrow X$ נתון ש: $f \circ g \circ f$ הפיכה. הוכיחו:

1. f הפיכה.

2. g הפיכה. רמז: הציגו את g כמכפלה של פונקציות הפיכות.

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדף זה.

שאלה 6

1. (8) תהי A קבוצה לא ריקה, יהי $R \subseteq A \times A$ יחס שקילות, כך שהיחס המשלים $\bar{R} = (A \times A) \setminus R$ טרנוזיטיבי. הוכיחו ש $|A/R| = 1$. (כלומר עצמת קבוצת המנה היא 1).

2. (12) על Z נגדיר שני יחסים S, T :

5. $k - m \in S \Leftrightarrow (k, m) \in S$ כפולה של 5.

5. $k + m \in T \Leftrightarrow (k, m) \in T$ כפולה של 5.

ידוע ש S יחס שקילות.
הוכיחו או הפריכו:

א. $T(2)$ הוא יחס רפלקסיבי.

ב. $T(2)$ הוא יחס סימטרי.

ג. $T(2)$ הוא יחס טרנוזיטיבי.

ד. (6) הוכיחו ש $S \cup T$ הוא יחס שקילות ומצאו את מחלקות

השקילות השונות. מצאו $|Z/(S \cup T)|$.

יש לענות על שאלה זו באופן מפורט בדרך זה.

שאלה 7

א. (10) בכמה דרכים ניתן לסדר בשורה m כדורים לבנים (זהים) ו n כדורים שחורים (זהים) כך שאף שני כדורים שחורים לא יהיו סמוכים? רמז: הניחו תחילה את הכדורים הלבנים.

ב. (10) תהי $S = \{(a, b, c) \mid 1 \leq a, b, c \leq 100, a < b, a < c\}$.

1. הוכיחו ש $|S| = \sum_{k=1}^{99} k^2$.

2. הוכיחו ש $|S| = \binom{100}{2} + 2\binom{100}{3}$.

3. הוכיחו שלכל n טבעי: $\sum_{k=1}^n k^2 = \binom{n+1}{2} + 2\binom{n+1}{3}$.